

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

ПРОГРАМА
З КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

спеціальність 231 «Соціальна робота»

Програму погоджено кафедрою соціальної
роботи та педагогіки вищої школи
(протокол № 15 від 2 травня 2018 р.)
Завідувач _____ проф. П.М. Гусак

Програму затверджено
Вченою радою факультету педагогічної освіти та
соціальної роботи
(протокол № 10 від 23 травня 2018 р.)
Декан _____ проф. А. В. Лякішева

ЛУЦЬК – 2018

Навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня магістр (спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота») 2017 р. передбачений комплексний кваліфікаційний екзамен. Державний іспит має на меті здійснити перевірку компетентностей з таких нормативних навчальних дисциплін загальної та професійної підготовки фахівців із соціальної роботи: «Теорія соціальної роботи», «Практикум з соціальної роботи», «Менеджмент персоналу освітніх закладів і соціальних служб», «Організація управління навчальним процесом у ВНЗ», «Структурування навчальної дисципліни», «Методика викладання у ВНЗ», «Методологія і організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи», «Історико-філософські основи соціальної роботи», «Інноваційні процеси в соціальній роботі», «Соціальна політика і соціальна робота в Україні».

Зміст програми кваліфікаційного іспиту базується на основних положеннях програм зазначених нормативних дисциплін, які вивчались студентами у передбачених навчальним планом семестрах, та доповнений сучасними науковими дослідженнями в галузі соціальної роботи.

У процесі підготовки до державного екзамену студенти повинні орієнтуватись на такі головні вимоги до змісту відповідей на всі питання білету:

- демонструвати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук;

- критично осмислювати проблеми в науковій або професійній діяльності на межі предметних галузей, розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

- критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження;

- аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи;

- демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи;

- самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

Білет державного іспиту передбачає поділ поданих у програмі питань на дві частини: теоретичну з двох питань і практичну з одного питання. Студенту під час екзамену відводиться на підготовку і виголошення відповіді 30 хвилин.

Програма

I. Теоретична частина

1. Сутність, суб'єкти, об'єкти, функції соціальної роботи.
2. Закономірності та принципи соціальної роботи.

3. Сутність, класифікація, характеристика теоретичних моделей соціальної роботи.
4. Сутність, особливості, класифікації технологій соціальної роботи.
5. Сутність, класифікація, характеристика форм соціальної роботи.
6. Тренінг як групова форма соціальної роботи: мета, завдання, зміст, структура, правила роботи з групою, етапи проведення, методи та засоби.
7. Сутність, класифікація, характеристика методів соціальної роботи.
8. Оцінювання як технологія соціальної роботи, орієнтована на визначення потреб клієнтів, системний моніторинг якості надання послуг і досягнутих результатів.
9. Соціальна профілактика як технологія соціальної роботи: об'єкт, суб'єкти, види, мета, завдання, зміст, моделі, програми, форми, методи, засоби.
10. Технології соціального виховання особистості: сутність, ознаки, мета, завдання, зміст, форми, методи, засоби.
11. Ведення випадку як базовий спосіб організації надання індивідуальних соціальних послуг клієнтам.
12. Професійні завдання та функції фахівців із соціальної роботи.
13. Професійна компетентність фахівців із соціальної роботи: сутність, структура, зміст.
14. Етичні принципи та норми етичної поведінки фахівців із соціальної роботи.
15. Сутність та завдання менеджменту персоналу освітніх закладів і соціальних служб.
16. Характеристика принципів управління персоналом.
17. Визначення та характеристика методів управління персоналом.
18. Характеристика функцій управління персоналом.
19. Сутність, значення та основні теорії мотивації персоналу.
20. Сутність та характеристика каналів вербування персоналу.
21. Характеристика методів відбору персоналу.
22. Визначення, сутність та завдання розвитку персоналу організації.
23. Делегування повноважень як важливий засіб підтримки та розвитку персоналу.
24. Планування професійної кар'єри та підвищення кваліфікації кадрів.
25. Сутність, структура, критерії, рівні інноваційної діяльності в соціальній роботі.
26. Готовність фахівця із соціальної роботи до інноваційної діяльності: суть, структура, функції.
27. Інноваційні технології соціальної роботи; їх аналіз.
28. Моніторинг якості підготовки майбутнього соціального працівника до реалізації інноваційних технологій у професійній діяльності.
29. Типи інноваційних процесів у соціальній роботі, їх аналіз.
30. Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності в соціальній сфері.
31. Управління інноваційною діяльністю в соціальній сфері.
32. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності соціального працівника та шляхи їх подолання.

33. Філософія соціальної допомоги в епоху раннього і класичного Середньовіччя.
34. Філософія соціальної допомоги в контексті теорій «природного права» і «суспільного договору» в епоху Пізнього Середньовіччя та на початку Нового часу.
35. Філософська парадигма буржуазної держави як суб'єкта соціальної допомоги в епоху Нового часу.
36. Теоретичне осмислення практики соціальної роботи у першій половині ХХ ст.
37. Філософія соціальної допомоги в теоріях соціальної держави та економічних теоріях вільного ринку у ХХ ст.
38. Рівні та ступені вищої освіти, Національна рамка кваліфікацій.
39. Єдина державна електронна база з питань освіти.
40. Сутність, види та форми академічної мобільності.
41. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти.
42. Охарактеризуйте систему управління вищою освітою.
43. Охарактеризуйте систему забезпечення якості вищої освіти.
44. Заклади вищої освіти: основні завдання, правовий статус.
45. Типи закладів вищої освіти, особливості національного та дослідницького університетів, структура закладу вищої освіти.
46. Охарактеризуйте систему управління закладом вищої освіти. Основні повноваження керівника закладу вищої освіти.
47. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти.
48. Характеристика факультету як основного структурного підрозділу закладу вищої освіти. Система управління на факультеті.
49. Кафедра як базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти, основні завдання і напрями діяльності.
50. Навчальна дисципліна як засіб формування компетентності студентів. Змістова та процесуальна складова навчальної дисципліни.
51. Цілісність навчального процесу як системотвірна основа структурування змісту навчальної дисципліни.
52. Поняття логічної структури змісту навчального матеріалу. Навчальні елементи та їх види.
53. Місце змісту навчання в структурі процесу навчання. Зміст освіти та зміст навчання.
54. Компетентнісний підхід у підготовці викладача закладу вищої освіти. Проект стандартів про вищу освіту.
55. Основні формування студентів в процесі секторальної (вертикальної) моделі викладу навчального матеріалу.
56. Основні формування студентів в процесі кругової (горизонтальної) моделі викладу навчального матеріалу.
57. Змішана модель викладу навчального матеріалу. Інтерпретація змішаної моделі викладу навчального матеріалу у відповідності до логічної структури.
58. Цілісне формування компетенції шляхом секторально-кругового поєднання лекційних, практичних занять, самостійної роботи та ІНДЗ.

59. Змістові, процесуальні, організаційні, результативні вимоги до навчальної дисципліни у ЗВО.

60. Сутність, структура, зміст науково-дослідницької компетентності фахівців із соціальної роботи, викладачів закладів вищої освіти.

II. Практична частина

1. Визначити критерії вибору та обґрунтування актуальності теми наукового дослідження в галузі соціальної роботи.

2. Визначити категорії наукового дослідження в галузі соціальної роботи: об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, наукова новизна, теоретичне, практичне значення.

3. Визначити сутність і класифікацію методів наукового дослідження. Охарактеризуйте теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження.

4. Визначити особливості, класифікації, етапи застосування, переваги та недоліки методу спостереження.

5. Визначити вимоги до структури та змісту анкети, види й етапи проведення анкетування.

6. Охарактеризуйте особливості, етапи застосування, переваги та недоліки методу соціометрії.

7. Визначити класифікацію, етапи, систему загальних вимог для ефективного проведення наукового експерименту.

8. Загальна характеристика, структура, етапи виконання, основні вимоги до оформлення курсової роботи з навчальної дисципліни.

9. Визначити сутність, мету, завдання, порядок визначення та затвердження тематики випускних кваліфікаційних робіт освітнього ступеня «магістр».

10. Визначити вимоги до структури та змісту випускних кваліфікаційних робіт освітнього ступеня «магістр».

11. Охарактеризуйте організаційні етапи написання, підготовку, порядок та процедуру захисту випускних кваліфікаційних робіт освітнього ступеня «магістр».

12. Визначити сутність, мету, завдання, етапи організації та проведення, підведення підсумків та аналіз результатів Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Соціальна робота».

13. Визначити сутність та різновиди академічного плагіату, порядок перевірки наукових і навчально-методичних праць на академічний плагіат.

14. Визначити поняття, функції, основні види наукових публікацій.

15. Визначити вимоги до структури, змісту та оформлення тез наукової доповіді (повідомлення).

16. Визначити вимоги до структури, змісту та оформлення наукової статті.

17. Визначити види, структуру, вимоги до змісту монографії.

18. Визначити види, структуру, вимоги до змісту підручників.

19. Визначити види, структуру, вимоги до змісту посібників.

20. Сутність понять «форми навчання», «форми організації навчання», «форми організації пізнавальної діяльності студентів».

21. Методика організації фронтальної, групової, колективної, парної, індивідуальної та індивідуалізованої роботи студентів.
22. Засоби навчання, їх функції, різновиди, напрями розширення у вищій школі.
23. Методи навчання, їх сутність і взаємозв'язок з формами і засобами навчання.
24. Лекція як основна форма викладу навчального матеріалу у ЗВО.
25. Семінарське заняття. Методика підготовки та проведення різних видів семінарів.
26. Практичні заняття як основна форма навчальної діяльності студентів.
27. Самостійна робота студентів як провідна форма організації навчального процесу у ЗВО.
28. Практична підготовка як провідна форма організації освітнього процесу у вищій школі.
29. Контроль в процесі навчання, його структура та функції.
30. Види, форми, методи та прийоми контролю у навчанні.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінка за 100-бальн шкалою	Оцінка за розширеною шкалою	Оцінка за націон. шкалою	Основні критерії	
			Обсяг викладу	Логіка і характер викладу
90-100	A	5 Відмінно	Студент демонструє глибокі знання в обсязі вимог навчальних програм та основних компетентностей, посилається на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні професійні спостереження та дослідження.	Відповідь чітко структурована, логічна, доказова, обґрунтована, творча; включає узагальнені, систематизовані позиції. Виявляється уміння самостійно аналізувати, оцінювати, усвідомлено використовувати знання у стандартних та нестандартних ситуаціях, виявляти й відстоювати особисту позицію.
82-89	B	4 Добре	Студент має глибокі і міцні знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки. Розуміє суть основних ознак понять, принципів, методів, фактів.	Відповідь послідовна, але не завжди повністю структурована. Виявляється уміння аналізувати інформацію, використовувати загальновідомі докази у власній аргументації.
75-81	C		Досить добре володіє вивченим матеріалом на теоретичному і практичному рівні. Демонструє достатньо повні знання, уміння застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами.	Відповідь послідовна, але недостатньо структурована (без виділення основних позицій). Виявляється уміння аналізувати інформацію, використовувати загальновідомі докази у власній аргументації. При цьому він може припускатися незначних огріхів в аргументації думки тощо.
67-74	D	3 Задовільно	Розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями самостійно дати визначення понять, виконувати завдання за зразком. Достатньо розкриває лише окремі позиції поставленого в білеті завдання.	Відповідь непослідовна, недостатньо осмислена, прагне пояснити лише знайомі позиції. Уміє аналізувати, робити висновки, самостійно із допомогою членів екзаменаційної комісії виправляти помилки.
60-66	E		Знання основного навчального матеріалу неповні, поверхові, недостатньо осмислені. Навчальний матеріал відтворює відповідно до тексту. Володіє лише елементарними вміннями навчальної діяльності.	Відповідь не структурована, необґрунтована, виголошення наявних знань недостатньо свідоме. Рівень володіння розумовими операціями низький. Не уміє самостійно аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки.

1-59	FX	2 Незадовільно	Студент аналізує менше половини навчального матеріалу; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, відсутні сформовані вміння та навички. Відтворює недостатню кількість навчального матеріалу. Має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Нездатен розкрити виділені в білеті позиції.	Відповідь хаотична, фрагментарна. Відсутність чіткого усвідомлення суті заученого матеріалу, що відтворюється. На низькому рівні виявляє здатність елементарно викладати думки. Не здатен сформулювати відповідь без допомоги членів екзаменаційної комісії.
------	----	-------------------	--	--

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

3. Зверева І. Д. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики: навч. посіб.: У 2-х част. / І. Д. Зверева, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський, Ж. В. Петрочко. – К.: «Кожній дитині», 2010. – Част. II. – 286 с.

1. Білан Л.Л. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник / Л.Л. Білан. - Ніжин: ПП Лисенко, 2010. - 399 с.

2. Вайнола Р. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу : навч. посіб. / Р. Вайнола. – К. : Центр учбової літератури, 2012 - 140 с.

3. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика: навч. посібник / за ред. проф. С. О. Сисоєвої. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – 134 с.

4. Главацька О. Л. Менеджмент соціальної роботи: курс лекцій / О. Л. Главацька. – Тернопіль, ТДПУ, 2009. – 65 с.

5. Горілий А. Г. Історія соціальної роботи в Україні: курс лекцій / А. Г. Горілий. – Тернопіль, 2001. – 66 с.

6. Дебров В. В. Організаційні та методичні аспекти підготовки і виконання дисертаційної роботи : метод. посіб. / В. В. Дебров, С. М. Торська. – Херсон : ВЦ «Колос» ХДАУ, 2011. – 55 с.

7. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. проф. І. Д. Зверєвої. – Київ ; Сімферополь : Універсум, 2012. – 536 с.

8. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України. Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 09.09.2005 р. № 1965 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/v1965643-05>

9. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37-38. – ст. 2004. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-1812>

10. Зарецкий А. Д. Менеджмент социальной работы : учебное пособие / А. Д. Зарецкий – Ростов : Феникс, 2008. – 187 с.

11. Зверева І. Д. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики: навч. посіб.: У 2-х част. / І. Д. Зверева, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський, Ж. В. Петрочко. – К.: «Кожній дитині», 2010. – Част. I. – 224 с.

12. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Упорядники: С. Я. Харченко та ін. – Луганськ, 2005. – 408 с.

13. Качан Г. А. Теория социальной работы: курс лекций / Г. А. Качан. – Витебск: ВГУ им. П.М. Машерова, 2007. – 258 с.

14. Комаров Е. И. Менеджмент социальной работы : [учебное пособие для студентов] / Е. И. Комаров, А. И. Войтенко. – М. : ВЛАДОС, 2001. – 288 с.

15. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб.: реком. МОН України для ВНЗ / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2009. – 206 с.

16. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія та практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. – К. : Каравела, 2011. – 367 с.
17. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: теорія і практика: навч. посіб./ М.П. Лукашевич, М.В. Туленков. – К.: Каравелла, 2007. – 236 с.
18. Лютий В. М. Соціальна профілактика негативних явищ як напрям соціальної роботи з дітьми та молоддю / В. М. Лютий // Профілактика ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки серед вихованців притулків для неповнолітніх: збірка інформаційних, методичних, ілюстративних матеріалів для спеціалістів / за заг. ред. Т. В. Журавель, Т. Л. Лях; авт.-упор.: О. В. Безпалько та ін. – К., 2004. – С. 5–8.
19. Лякішева А. Методика викладання навчальних дисциплін соціально-педагогічного напрямку студентам ВНЗ : [навч.-метод. посіб.] / Анна Лякішева, Лідія Грицюк. – Луцьк : Східноєвроп. Нац. Ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 504 с.
20. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьева. – Кривий Ріг : КДПУ, 2010. – 270 с.
21. Методичні вказівки до написання курсових робіт / Л. А. Мартіросян, Л. К. Грицюк, С. Ю. Чернета // Соціальна педагогіка : навчально-методичні матеріали для підготовки бакалаврів соціальної педагогіки : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. П. Гусака, Л. Грицюк. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – С. 351–359.
22. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів наукових та навчальних видань викладачів і студентів УДПУ / [уклад. О.О. Ярошинська]; – Умань: ПП Жовтий, 2010. – 112 с.
23. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича ; уклад.: Н. І. Коновалова, А. Г. Лісовська. – Чернівці : Рута, 2012. – 23 с.
24. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Ігор Вдовичин]. – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. – 247 с.
25. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / С. М. Головань [та ін.] ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. – 330 с.
26. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
27. Основи методології та організації наукових досліджень : навчальний посібник / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
28. Остапчук М. В. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / М. В. Остапчук, А. І. Рибак, О. С. Ванюшкін ; Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса : Фенікс, 2014. – 375 с.
29. Павленок П. Д. Теорія, історія та методика соціальної роботи: навчальний посібник. - 3-е вид. - М.: Видавничо-торгова корпорація «Дашков і К °», 2005. - 476 с.
30. Песоцька О. П. Менеджмент соціальної роботи: навч. посіб. для студ. спец. «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка» / О. П. Песоцька, Є. Г. Дедов – Луганськ: Альма-матер, 2012. – 110 с.
31. Положення про випускні кваліфікаційні роботи у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки від 02.10.2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ed.eenu.edu.ua/upload/docs/760/b0f9b238b443ec8dd279d2fbc811c71f.pdf>
32. Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади від 13.12.2012 № 1410 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2207-12>
33. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки від 10 лютого 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/polozhennia_plagiat____.pdf
34. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації/ Авт.: В.М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
35. Сисоєва С. О. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.

36. Сімейно орієнтована соціальна робота: практичні аспекти. Конспект лекцій / За заг. редакцією В. О. Кузьмінського, С. С. Лукашова – К.: Молодь, 2010. – 128 с.
37. Соціальна робота : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Поліщук, О. П. Бартош-Пічкара, Н. М. Горішна [та ін.] ; за ред. Н. Г. Ничкало. – Тернопіль : ВАТ «ТБК «Збруч», 2010. – 330 с.
38. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. А. Харченко [та ін.] ; за заг. ред. І. Д. Зверєвої, Г. М. Лактіонової. – К. : Наук. світ, 2003. – 233 с.
39. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. – 256 с.
40. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. – 352 с.
41. Соціальна робота з людьми з особливими потребами: методичні матеріали для тренера / упоряд: О. В. Безпалько та інші; під заг. ред. І. Д. Зверєвої. – К.: Наук, світ, 2002. – 55 с.
42. Соціальна робота: технологічний аспект: навч. посібник / за ред. проф. А. Й. Капської. – К.: Центр навчальної літератури, 2004 – 352 с.
43. Сушик Н. С. Сутність і мета технологій соціального виховання особистості / Н. С. Сушик // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. – Випуск 24 (І том) : зб. наук. праць. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – С. 109–117.
44. Сушик Н. Соціальна профілактика девіантної поведінки підлітків / Н. Сушик // Нова педагогічна думка. – 2018. – № 1(93). – С. 83–86.
45. Сушик Н. Сутність, структура, зміст науково-дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти / Н. Сушик // Нова педагогічна думка : науково-методичний журнал. – Рівне : РОППО. – 2018. – № 2 (94). – С. 53 – 56.
46. Тимошко Г.М. Менеджмент соціальної роботи: навчальний посібник / Т. М. Тимошко. – Ніжин: Видавець ПП М.М., 2011. – 308 с.
47. Шахрай В. М. Технології соціальної роботи: навч. посібник / В. М. Шахрай. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 464 с.
48. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В. Є. Юринець. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.